

[Jens Thomsen.]

Juhl: Det vil jeg meget stærkt imødegaa! Borgmesteren maa sige dette mod bedre Vidende! Det staar jo udtrykkeligt i det ny Laans Betingelser, at vi ikke kan optage yderligere Laan uden Kreditforeningens Tilladelse, og denne vil ikke blive givet, før Gældsbyrden pr. Indbygger er nedbragt. Og paa Kassekreditten kan vi kun trække til 600 000; men det Beløb vil vi, som jeg har paavist, naa op paa alligevel. Vi vasker vore Hænder og siger til i Tide, inden vi kører fast!"

Disse skrappe Udtalelser viser, at det ikke blot er Skatteyderne i Almindelighed, der nærer stærk Skræk for Kommunernes lette Adgang til Gældsstiftelse, men at denne Ængstelse ogsaa deles af fremragende dygtige Kommunal mænd.

Det foreliggende Lovforslag er et naturligt Led i den forfejlede Politik, der føres i dette Land, men det er paa høje Tid, Roret lægges haardt om, saa der lægges Loft over Kommunernes uforsvarlige Laanebegær i Stedet for stadig at animere til kommunal Ødselhed og lægge Byrderne over paa Fremtidens Skatteydere ved at lette Laanemulighederne. Vi trænger til en Udvikling i den modsatte Retning. Vi trænger til et større kommunalt Selvstyre med et øget Ansvar for de indre kommunale Handlinger, saa de sparsommelige Kommunalraad kan høste Frugten af en fornuftig Sparsommelighed og Konsolidering, saa de sparsommelige Kommuner fritages for at betale for andre Kommuners Ødselhed. En saadan Ændring vil animere Kommunerne til at konsolidere sig under Højkonjunkturer, og de vil derigennem blive i Stand til at føre en mere hensynsfuld Skatteudskrivning i de daarlige Tider, da Skatteyderne savner Skatteevnen.

Hvor meget lettere havde det ikke været nu, saafremt Stat, Amt og Kommune havde benyttet samme Fremgangsmaade som den nævnte Kommune? Men i Modsætning dertil lettede man Laanemulighederne for de offentlige Myndigheder, og Resultatet af denne forfejlede Politik blev, at Staten og Kommunerne i Almindelighed stod med en trykkende Gæld, da Skatteydernes Indtægter gik ned, og Nutidens forpinte Skatteydere maa nu trække for Fortidens Fejlregning. Vi bør lære af Historiens Fejlgreb og fremkalde mere beskedent Laanebegær ved Kommunerne, og mit Parti kan derfor ikke medvirke til det foreliggende Lovforslags Gennemførelse.

Hans Hansen (Rørby): Ved Lovens Behandling i Fjor i Oktober Maaned fremsatte jeg paa min Gruppes Vegne nogle Betragtninger, hvorefter vi stemte imod Loven ved tredie Behandling.

Princippet i denne Lov er det, at Staten skal garantere for Renter og Afdrag af Laan, som Kommunerne optager til visse i Loven angivne Formaal, og Ændringen her i § 3 gaar ud paa, at man forhøjer Maksimumsbeløbet fra 48 til 75 Mill. Kr. Efter den Erfaring, vi har indhøstet i de senere Aar, skal Loven efter al Sandsynlighed ændres igen til næste Aar og Beløbet forhøjes til 100 Mill. Kr. el. lign. Det er Princippet i den Udvikling, der foregaar, og de Betragtninger, der blev fremsat af den ærede Ordfører for Det frie Folkeparti paa dette Omraade, er rigtige.

Vi er hver Gang gaaet imod denne Lov og de Love, der er bygget op paa lignende Betragtninger, og hvor man har gjort Staten til en Slags Kreditforening til Optagelse af Laan. Det, man opnaar, er kun, at man skaber en vis Solidaritet, idet man gør hele Landets Befolkning solidarisk over for Laanekapitalen, og jeg mener, det er det allerfarligste, Regeringspartierne her er inde paa.

Jeg henviser for øvrigt til de Betragtninger, jeg fremsatte ved Lovens Behandling i Fjor. Min Gruppe vil denne Gang som sidst stemme imod Lovforslaget ved tredie Behandling.

Indenrigsministeren (Bertel Dahlgaard):

Jeg takker for den enstemmige Tilslutning, som Folketingets Udvalg har givet Lovforslaget. Jeg maa saa med Sindro tage det med, at det ærede Medlem Hr. Jens Thomsen og det ærede Medlem Hr. Hans Hansen (Rørby) ikke kan stemme for Forslaget.

De Betragtninger, det ærede Medlem Hr. Jens Thomsen fremsatte her, var i sig selv saa urimelige, at det maa forundre en, at de kan fremsættes her. Det ærede Medlem talte om den Laanepolitik, som jeg har Ansvaret for. Man forstaar, hvordan det ærede Medlem gerne havde set, at det havde været saadan her i Landet, at der i disse Aar havde været ført en letsindig Laanepolitik, saa man kunde have sagt om den nuværende Regering, at den i sin Administration af Staten og sit Tilsyn med Kommunerne havde tilladt Letsindigheder paa disse Omraader. Som bekendt er Forholdet dette, at Statens Gæld ikke er forøget i disse Aar, som bekendt er Forholdet det, at Kommunernes Gæld kun i meget